

har han nu altsaa ogsaa paaberaabt sig dette forslidte opportunistisk-politiske Hensyn: Landets Velfærd, Hensynet til Udlandets Agtelse for Landet. Jeg maa heroverfor sige, at det forekommer mig, at jo mere den højtærede Regering til Fordel for sin Stilling og Holdning i denne Sag paaberaaber sig Hensynet til Udlandets Agtelse, des mere svækker den Landets Agtelse i Udlandet. Overfor denne Bevæggrund: Hensynet til Landet og Udlandet, hvis Værdi jeg i det foreliggende Tilfælde benægter, vil jeg, til Klargørelse af min Tanke, med den højtærede Formands Tilladelse gerne have Lov til at anføre de indledende Ord i det Anklageskrift, der i sin Tid indgaves i Rigsretssagen mod to af Venstres Ministre i Ministeriet J. C. Christensen. Det lød saaledes: „De Forhold, for hvilke de under nærværende Rigsretssag Anklagede ere satte under Tiltale, ere alle Udslag af den hos politiske Partier ikke ukendte og hos Reformpartiet ganske særlig udprægede, absolut forkastelige Tilbøjelighed til i misforstaaet Interesse for Partiet at holde Haanden over mislykkede Medlemmer af Partiet for derefter paa lempelig Maade at skille disse Medlemmer ud af Partiet eller fremtrædende Stilling indenfor dette, i Forventning og Haab om, at deres endelige og ubestridelige Fald kan skydes saa langt ud i Tiden, at Partiet formelt kan fralægge sig Ansvaret for vedkommende Medlemmers Synder og derved nære Haab om ikke at tage Skade af vedkommende Mands Fald. Det turde med den ommeldte forkastelige Tilbøjelighed være indlysende, at jo mere fremtrædende et saadant mislykket Medlems Stilling er indenfor Partiet, jo større er Angsten for vedkommende Medlems officielle Fald, og jo stærkere er Bestræbelserne for at holde en skjæmmende Haand over Medlemmet, uanset alle dettes Forseelser.“

Jeg vender mig herefter fra det politiske Landsskadeligheds-Argument til de retslige Argumenter, som den højtærede Justitsminister har anført som Begrundelse for sit Afslag paa Finansudvalgets Anmodning. De er, som det allerede har været nævnt forleden, i alt 3. Det første er intet Argument, de 2 andre er forkerte. Det første lyder, at Justitsministeren er ubekendt med, hvilket Materiale der i den heromhandlede Sag foreligger i Kommissionen, og i hvilken Form det foreligger. Det andet lyder, at Opfyldelsen af Finansudvalgets Ønske vil være i Strid med den Forudsætning, under hvilken Loven om Nedsættelse af Bankkommissionen blev givet. Det tredje lyder,

at Opfyldelsen af Ønsket vil være i Strid med selve Lovens Indhold, bl. a. fordi stenografisk Referat i Henhold til § 2 kun vil være at optage af de retslige Forhør. De to sidste Grunde er af legislativ Natur og vedrører direkte Rigsdagen og Lovgivningsmyndigheden, det første er af administrativ Natur, men vedrører bl. a. Retsplejeloven, der, tror jeg, man kan sige uden at begaa Uret, ikke er Lovgivningsmagten uvekkommende. Jeg vil begynde med Paaberaabelsen af Lovens Forudsætninger og selve dens Indhold. Naar jeg søger at faa hele denne Sag gjort til Genstand for en saa grundig og indgaaende Drøftelse i dette Ting som muligt, er det ikke af Hang til Juristeri, men dels fordi det stadig siges, at Kommissionen, saa absurd det end forekommer, meget snart kan have afsluttet sit Kæmpearbejde, og naar det først er sluttet, har det naturligvis ikke samme praktiske Virkning som nu at drøfte, om Undersøgelsesarbejdet er foregaaet i Overensstemmelse med Lovgiverens Forudsætninger og med Lovens Indhold, dels — og det er den væsentligste Grund — fordi den lovgivende Magt, naar den kræver Respekt af Borgerne for Loven, ogsaa maa vise Borgerne, at den selv respekterer sine Love og kræver dem loyalt overholdt af Regeringen som den udøvende Magt. I denne Tid, da der fra alle Sider rejses saa stærk Kritik og saa haarde Angreb mod det parlamentariske System og det parlamentariske Lovgivningsarbejde, tror jeg, det er et bydende Krav, at Lovgivningsmagten vaager over, at den ikke ved Mangel paa Agtpaagivenhed og Mangel paa Kontrol overfor den højtærede Regering i Virkeligheden bliver medansvarlig for, at dens Love enten udføres vilkaarligt eller maaske gøres fuldstændig illusoriske. Vi bør gøre, hvad vi formaar, for at i det mindste Befolkningen kan have Tillid til sin Folkerepræsentation i en Sag, hvor den med Rette er ved at faa Mistillid til andre, men endvidere bør vi vaage over, at den harske og ildelugtende Oliveplet, der fra de hidtil toneangivende Landmandsbankkredse har bredt sig saa beskæmmende vidt i vort lille Samfund, ikke ogsaa faar Lov til at sætte en Plet paa dansk Retspleje, der hidtil har været hæderlig og agtværdig, og endelig er det Lovgivningsmagtens Pligt at gøre sit til, at man ikke efter Behag, naar de er uhjælpeligt kompromitteret, trækker Mænd af den skyldige Personkreds i denne enorme Svindelaffære frem som Syndebukke for det hele for paa den Maade at afgøre Sagen og give en maaske sensationslysten